

Aan de gemeenteraad

Datum 12 oktober 2016
Onderwerp Kernpuntennotitie Najaarsnota 2016 en Begroting 2017

Geachte raadsleden,

In deze brief gaan wij in op de belangrijkste punten uit de Najaarsnota 2016 en de Begroting 2017. Daarbij zoomen wij in op de financiële uitkomsten en de voornaamste bijstellingen in de najaarsnota. Voor de hoofdpunten uit de begroting verwijzen wij u naar het onderdeel "De begroting in één oogopslag" in de begroting 2017.

Kernpunten najaarsnota

De bijstelling van budgetten in de najaarsnota wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2016	2017	2018	2019	2020
1F. Inkomensvoorziening: bijstand (BUIG)	-320	-291			
7F. Verkoop lijn-50		180			
7G. Taakstelling maatschappelijk vastgoed niet haalbaar	-180				
7G. IKB reservering	-393				
7G. Pensioenvoorziening politieke ambtsdragers	-300				
7G. P-budget	-220				
7G. Taakstelling p-budget niet haalbaar	-140				
Alg. uitkering. Septembercirculaire	139	227	452	507	358
Alg. dekkingsmiddelen. Renteresultaat	133	208	130	191	141
Onvoorzien. Vrijval buffer	105				
Overigen	47	-18	11	-5	14
Totaal	-1.129	306	593	693	513

Uw brief van

N.v.t.

Verzenddatum van deze brief

13-10-2016

Uw kenmerk

N.v.t.

Ons kenmerk

39655

Behandeld door

D.F. (Diana) van Hal

(026) 33 48 233

d.van.hal@renkum.nl

Bijlage

2

Meerjarenbegroting op hoofdlijnen

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2016	2017	2018	2019	2020
Begroting 2016	1	97	153	185	-257
Voorjaarsnota 2016	-296	-88	-87	-48	323
Meicirculaire 2016	14	-277	3	-2	51
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	-282	-268	69	134	118
Najaarsnota 2016	-1.129	306	593	693	513
Meerjarenbegroting incl. najaarsnota	-1.412	39	662	827	631
Mutaties Begroting 2017					
6A. Winkelvisie Renkum Centrum		-25			
6A. Winkelvisie Oosterbeek		-10			
Subtotaal		-35			
Meerjarenbegroting incl. Begroting 2017	-1.412	4	662	827	631

Hieronder zullen wij ingaan op de kernpunten uit de najaarsnota.

Programma 1**Sociaal domein**

Er is nog onzekerheid wat betreft het huidig en toekomstig volume van het gebruik van maatwerkvoorzieningen en pgb's. Bovendien worden de (financiële) effecten van de transformatie in het Sociaal Domein pas in de jaren 2017 en 2018 inzichtelijk. Daarom worden diverse budgetten voor dit jaar incidenteel afgeraamd. Van enkele budgetten weten we nu al dat deze structureel aangepast kunnen/moeten worden. Bij de Jaarrekening 2016 en de Voorjaarsnota 2017 kan een betere prognose worden gemaakt.

Er is bijvoorbeeld onzekerheid of de door accountants van zorgleveranciers opgegeven zorg per gemeente over kalenderjaar 2015 correct was. De zorg is ongetwijfeld geleverd maar was deze (vanwege het woonplaatsbeginsel) dan specifiek voor onze gemeente?

In de jaarrekening 2015 zijn we waar mogelijk uitgegaan van de opgaaf van die accountants. De zorg over 2015 is voor een groot gedeelte in 2016 verwerkt. Er zijn echter leveranciers die niet de omzet gedeclareerd hebben die hun accountant aangaf, of omzet gedeclareerd hebben die na toetsing uiteindelijk niet voor onze gemeente 'blijkt' te zijn. Dit melden we specifiek omdat er ook gemeenten zullen zijn die omzet signaleren die voor Renkum is. Dit, en andere risico's (maar ook kansen) die zich in de afwikkeling 2015 voordoen kunnen een structureel effect hebben. Dit is een reden om op dit moment nog geen structurele invulling aan de taakstellingen SD te geven.

Inkomensvoorziening

Bijstand (BUIG)

In de begroting was rekening gehouden met een daling van de kosten van inkomensvoorziening. Deze daling is echter nog onzeker. Enerzijds gaan wij ervan uit dat het economisch herstel zich zal vertalen in een toename van het aantal banen en hiermee een geleidelijke afname van het aantal uitkeringsgerechtigden.

Anderzijds tonen cijfers van augustus 2016 van het CBS aan dat het aantal uitkeringsgerechtigden opnieuw toeneemt. Voorlopig wordt dit verklaard uit de komst van asielzoekers en door veranderde wetgeving voor jongeren (strengere eisen Wajong) en ouderen (verhoging AOW leeftijd). Wij zetten flink in op datgene waar wij invloed op hebben: mensen begeleiden naar werk en (geheel of gedeeltelijk) uit de uitkering. Dat doen wij aan de hand van tal van activiteiten lokaal en regionaal in samenwerking met onder meer het WerkgeversServicePunt.

In de begroting 2016 en 2017 was respectievelijk voor € 249.000 en € 345.000 rekening gehouden met de inzet van eigen middelen (eigen risico), omdat verwacht werd dat de rijksbijdrage onvoldoende zou zijn om de lasten te kunnen dekken. Op basis van de huidige prognoses dienen deze middelen met € 320.000 en € 291.000 verhoogd te worden om het eigen risico af te dekken. Daarnaast verwachten wij voor het overig nadeel een beroep te moeten doen op de aanvullende rijksuitkering.

Permar

De herziene begroting heeft een negatief resultaat van € 2.950.000. Dit is een € 600.000 slechter resultaat dan bij de oorspronkelijke begroting 2016. Het Renkumse aandeel in het verwachte tekort is naar verwachting 12%. De bijdrage in het nadeel van de primitieve begroting 2016 van Permar is al verwerkt in de begroting van Renkum. Voor het extra nadeel van € 600.000 is een bijdrage van € 72.000 verwerkt in de Najaarsnota 2016.

Er komt een majeure operatie i.v.m. de liquidatie van Permar en het opzetten van nieuw beleid m.b.t. plaatsing WSW medewerkers in nieuwe omgeving en het ontwikkelen van beleid rond beschut werk. Wij stellen voor de reserve Re-integratie in te zetten voor deze extra kosten. Omdat de extra bijdrage aan de Permar van € 72.000 een directe relatie heeft met de extra kosten voor de liquidatie in 2016, willen wij deze extra lasten dekken middels een onttrekking uit de reserve Re-integratie. Per saldo resteert er nog ultimo 2018 een saldo van € 585.000 binnen deze reserve die hiervoor ingezet kan worden.

Op basis van het onderzoek Langendijk houden we rekening met een maximaal risico op kosten van 1 miljoen euro voor Renkum.

Omwille van de grootse operatie zoals boven omschreven en de steeds grotere verwevenheid tussen sociaal domein en arbeidsparticipatie overwegen we om deze onderwerpen meer te integreren. We onderzoeken daarbij de optie om de reserve re-integratie onderdeel te laten zijn van de reserve sociaal domein. We benutten zo gezamenlijk de kansen en dekken de risico's, waaronder de liquidatie van Permar.

Programma 7

Taakstelling maatschappelijk vastgoed / verkoop lijn 50

In de begroting resteert van de structurele taakstelling op maatschappelijk vastgoed van € 300.000 per jaar nog € 250.000 in 2016. Vanaf 2017 en verder is deze taakstelling ingevuld door niet langer de huisvesting van het welzijnswerk te financieren. Tot eind dit jaar gelden nog de oude afspraken over huisvesting. Per 1-1-17 heeft Solidez/st. Welzijn Renkum, huurder van het pand

Onderwerp

Kernpuntennotitie

Datum

12 oktober 2016

Ons kenmerk

39655

Pagina

3 van 5

Lijn 50 in Renkum de huur opgezegd. Voor de uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk lijkt deze locatie niet langer nodig te zijn. Ook voor andere maatschappelijke functies is het pand niet nodig. Verkoop van het pand met de huidige bestemming zal, volgens taxatie ca. € 180.000 kunnen opbrengen. Deze opbrengst zal in 2017 worden verkregen, omdat tot die tijd het pand nog verhuurd is. Het invullen van deze taakstelling in 2016 is daarmee onmogelijk.

Reservering individueel keuzebudget (IKB)

Uit de CAO onderhandelingen volgt dat per 1 januari 2017 iedere medewerker de beschikking krijgt over een Individueel Keuze Budget (IKB). Dit budget is opgebouwd uit: vakantietoelage, eindejaarsuitkering, levensloopbijdrage en het bovenwettelijke verlof. Het IKB kan maandelijks ingezet worden voor een door de medewerker gekozen doel. Het IKB geeft invulling aan de moderne arbeidsverhoudingen, waarin de eigen verantwoordelijkheid en zeggenschap van de medewerkers centraal staat.

Na invoering van het IKB op 1 januari 2017 is ook de vakantietoelage opgenomen in het IKB. De vakantietoelage over juni 2016 tot en met december 2016 maakt echter geen onderdeel uit van het IKB per 1 januari 2017 en wordt eenmalig uitgekeerd in mei 2017. Deze eenmalige uitkering komt ten laste van de begroting 2016. Dit is een direct gevolg uit de onderhandelingen en niet door ons beïnvloedbaar.

Pensioenvoorziening politieke ambtsdragers

De afgelopen jaren worden we geconfronteerd met een voortdurende verlaging van de rekenrente bij de berekening van de pensioenwaarde van politieke ambtsdragers. Daarnaast heeft o.a. ook de steeds hogere levensverwachting invloed op de pensioenwaarde.

Vanuit het ministerie is de rekenrente per 1 januari 2016 bepaald op 1,629%. Deze was voor 2015 nog 2,156%. Het ligt in de verwachting dat de lagere rekenrente leidt tot een hogere voorziening. De accountant schat in dat de pensioenvoorziening voor politieke ambtsdragers over 2016 zal toenemen met minimaal een bedrag van € 300.000. De hoogte van de pensioenwaarde voor politieke ambtsdragers wordt aan het einde van een kalenderjaar exact berekend. Dan valt aan te geven wat de uiteindelijke bijstorting zal moeten zijn.

P-budget / taakstelling p-budget

Het nadeel binnen het p-budget is mede het gevolg van onze systematiek rondom p-budgettering. In 2016 was er m.n. voor het afscheid nemen van medewerkers, organisatieontwikkeling en ziektevervanging niet voldoende dekking. Daarnaast kon ook de nog openstaande taakstelling niet worden ingevuld. Wij hebben geconstateerd dat oplossingen die tot nu toe zijn gevonden, en wellicht enige jaren hebben gewerkt, niet langer toereikend zijn. Wij zullen onze systematiek en werkwijze kritisch bezien en op basis daarvan komen tot voorstellen voor een nieuwe aanpak.

Algemene dekkingsmiddelen

Septemercirculaire

De septemercirculaire 2016 heeft een positief effect voor de uitkering uit het gemeentefonds. Dit positief effect wordt voornamelijk veroorzaakt door de accresontwikkeling. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' heeft een toename van de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds.

Daartegenover staat een negatief effect op de integratie-uitkering sociaal domein. Vooral nog gaan we er in de begroting vanuit dat deze daling kan worden opgevangen binnen de desbetreffende begrotingsonderdelen.

Onderwerp

Kernpuntennotitie

Datum

12 oktober 2016

Ons kenmerk

39655

Pagina

4 van 5

Renteresultaat

Door een hoger eigen vermogen is er minder vreemd geld nodig voor financiering van investeringen. Dit levert een rentevoordeel op. Daarnaast blijft de rente laag waardoor de rentekosten de eerste jaren lager uitvallen.

Vrijval buffer

In de begroting 2016 is een buffer opgenomen om schommelingen in de begroting als gevolg van externe factoren te kunnen opvangen. Deze buffer wordt nu ingezet ter gedeeltelijke dekking van de

Wij verwachten dat wij u hiermee het gewenste inzicht hebben gegeven in de kernpunten uit de Najaarsnota 2016 en Begroting 2017. Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen wij u graag naar de nota's en de bijbehorende voorstellen.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM

de secretaris,

de wnd. burgemeester,

A.E.J. (Jeroen) Steverink MBA

mr. H.L.M. (Hein) Bloemen

Onderwerp

Kernpuntennotitie

Datum

12 oktober 2016

Ons kenmerk

39655

Pagina

5 van 5